

Utvärdering av RAS för Bullterrier, år 2022

Svenska Bullterrierklubben ansvarar för raserna Bullterrier och Miniaturbullterrier. SvBtk's RAS blev fastställd och reviderad 2021.

Övergripande avelsmål för rasen

Uppfödarnas mål är och har hela tiden varit att föda upp stabila, vänliga och orädda bullterrier som skall passa in i samhället. Kännetecknande är att den i allmänhet inte vaktar, att den är tålmodig, har mycket hög retningsströskel och ett öppet sinnelag med lugnt och stabilt psyke.

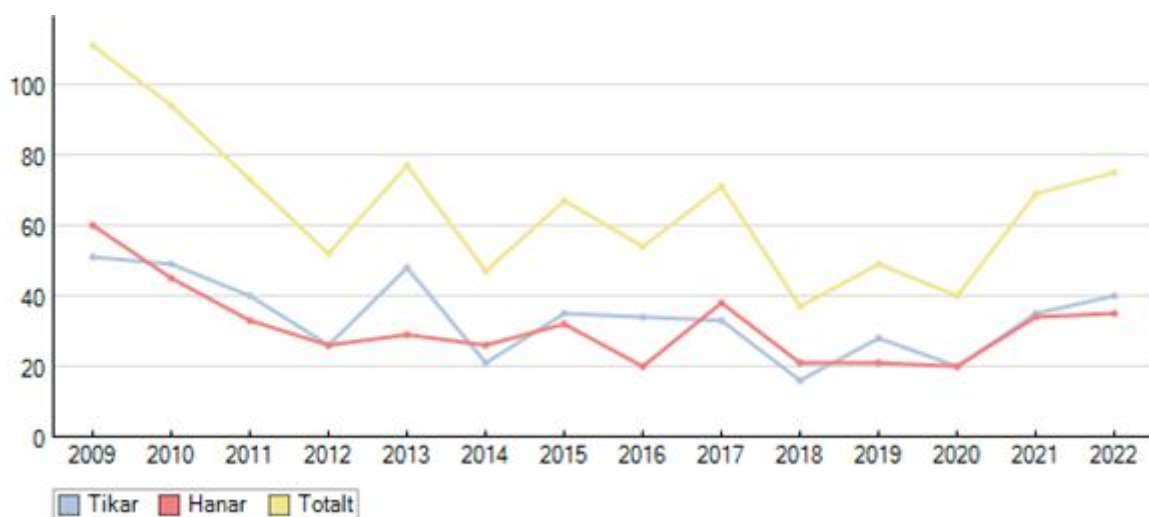
Inledande grundläggande statistik från Avelsdata

Statistik registrering

Registreringsår: 2009 - 2022 Visa

Antal reg/år	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tikar (varav importer)	51 (3)	49 (3)	40 (6)	26 (5)	48 (8)	21 (3)	35 (9)	34 (6)	33 (3)	16 (7)	28 (7)	20 (4)	35 (7)	40 (10)
Hanar (varav importer)	60 (4)	45 (5)	33 (4)	26 (1)	29	26 (1)	32 (4)	20 (1)	38 (7)	21 (5)	21 (1)	20 (3)	34 (8)	35 (6)
Totalt	111 (7)	94 (8)	73 (10)	52 (6)	77 (8)	47 (4)	67 (13)	54 (7)	71 (10)	37 (12)	49 (8)	40 (7)	69 (15)	75 (16)

Importer kan visas fr.o.m. 2004

Registreringssiffrorna de senaste två åren har stigit. Antalet registrerade hundar år 2022 har ökat ytterligare jämfört med året innan. År 2022 har 75 hundar registrerats varav 16 st är importhundar, att jämföras med 2021 då 69 hundar registrerades, varav 15 importhundar. 10 kullar föddes under 2022 jämfört med 14 kullar under 2021 således har kullstorleken ökat under 2022 i jämförelse med 2021.

Ålder för första valpkull

Under 2021 har en hane 13-18 månader använts, att jämföra med tre hanar 2021. Två hanar i åldern 19-24 månader har använts. I åldern 4-6 år har 2 tikar och 1 hane använts. Övriga 7 avelsdjur ligger alla i åldersspannet mellan 2-3 år.

Föräldrjurens ålder vid första valpkull. Kullar födda 2022 (Totalt 10 st).

	0 - 6 månader	7 - 12 månader	13 - 18 månader	19 - 24 månader	2 - 3 år	4 - 6 år	7 år och äldre	Totalt
Moder	0	0	0	0	5	2	0	7
Fader	0	0	1	2	2	1	0	6
Totalt	0	0	1	2	7	3	0	10

Att notera: Det torde vara önskvärt att inte använda väldigt unga avelsdjur, *då rasernas sjukdomar gärna debuterar senare i livet och* chansen att selektera bort affekterade djur ur avel också ökar med ökad ålder. Att hanar under 1 års ålder används är dock mycket ovanligt och de flesta tikar får fortfarande sina första valpkullar från 2-3 års ålder.

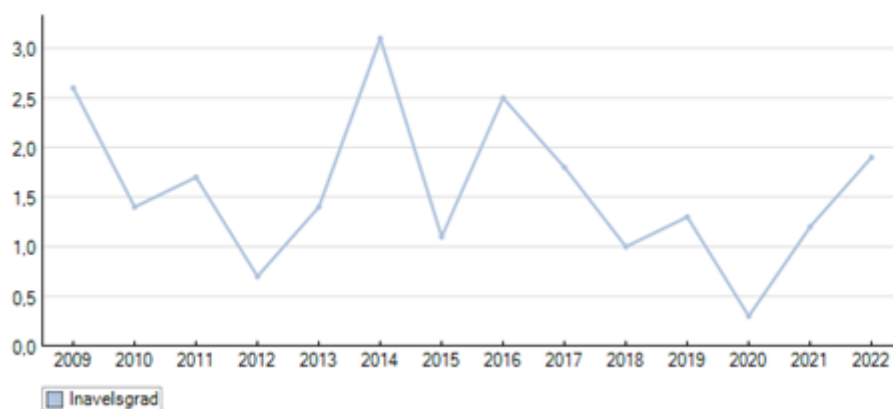
Genomsnittlig kullstorlek på 10 kullar födda 2022 var 5,6 valpar, vilket är en ökning och den högsta siffran sedan 2015.

Rasen genomsnittliga inavelsgrad för 2022 var 1,9 %, vilket är med god marginal under de rekommenderade 2,5 %. En parning låg över 6,25%, i spannet 6,26% - 12,49%. Den genomsnittliga inavelsgraden har ej överstigit det rekommenderade värdet sedan 2014.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Inavelsgrad	2,6 %	1,4 %	1,7 %	0,7 %	1,4 %	3,1 %	1,1 %	2,5 %	1,8 %	1 %	1,3 %	0,3 %	1,2 %	1,9 %

Rasens genomsnittliga inavelsgrad. Beräknad över 5 generationer.

Att observera är att siffrorna baseras på SKKs avelsdata, det vill säga att utländska hundar inte alltid är representerade med fullständig stamtavla. Detta kan göra att beräkningen av inavelsgraden är osäker.

ANVÄNDNING AV AVELSDJUR

Under åren 2018-2022 har sammanlagt 34 olika hanar använts till 221 valpar fördelat på 45 kullar. Av dessa hanar är 3 stycken fäder till fler än 5 % av valparna, respektive 6,3%, 9 % och 10 %.

Mål

Kortsiktiga och långsiktiga mål

- Att bibehålla en stark kvalitativ och genetiskt hälsosam population.
- Den genomsnittliga inavelsökningen i populationen ska inte överstiga 2,5% per år beräknat över fem generationer.
- Inavelsgraden i en enskild kombination bör ej överstiga 6,25%.
- Att begränsa användandet av enskilda individer i avel och stimulera till användandet av fler avelshanar genom att tillhandahålla information om tillgängliga och hälsotestade hanhundar.

Strategier

- Avelsdjur ska inte användas innan en ålder av 18 månader.
- En enskild hanhund bör under sin livstid inte vara far till mer än 5 % av hundarna i sin generation (dvs ca 12 valpar) eller till mer än 25 % av de hundar som registreras per år.
- Inavelsökning ska ligga på högst 0,5 % per generation. För importerade djur registreras inte samma antal led i stamtavlan som för svenska hundar i Svenska Kennelklubbens Hunddata, varför inavelsnivån är osäker.
- Importera avelsdjur med låg grad av släktskap till befintliga avelsdjur.
- Att uppfödarna försöker närma sig, studera och tillgodogöra sig reglerna för Avel i mycket små populationer, Sundgren P-E samt Avelsstrategi för små hundpopulationer, SKK.
- Att uppfödarna arbetar för att dominansen av enskilda hanar i populationen minskar, genom ökad information om tillgängliga hanar i klubbtidningen och/eller på hemsidan.
- För att motverka ökning av populationens inavelsgrad bör användandet av hel- och halvsyskon till en i avel välanvänd hane begränsas.
- Informera och stödja uppfödare, i synnerhet nya uppfödare.
- Informera uppfödare och valpköpare om målen i klubbens egna kanaler

Sammanfattningsvis är det glädjande att antal kullar samt kullstorlek har ökat. Den generella inavelsgraden ligger fortsatt stabilt under 2,5 %.

I tidningen Bullterriern har tidigare publicerats tik-/hanhundsspecial med bilder och information om medlemmarnas tikar/hanar i bild och skrift. Under 2022 har klubben haft problem med att producera tidningen, men kommer framöver att återuppta denna möjlighet. Information om SvBtk's strategier om användning av avelsdjur kunde ha gjorts tydligare och bättre via klubbens tillgängliga kanaler.

HÄLSA

Inofficiellt Hälsoprogram

SvBtk har ett inofficiellt hälsoprogram i form av tester på avelsdjur (men det är även önskvärt att privatägda hundar testas).

Det inofficiella hälsoprogrammet består av två tester- hjärtkontroll för att utesluta hjärtfel samt urinprov för UPC för att utesluta njurfel samt en uppfödarförsäkran för hud som ska göras inför avel och tidigast vid ett års ålder (ultraljud på hjärtat från 18 månaders ålder) samt känd DNA-status för PLL (Fri eller anlagsbärare kan användas i avel). De två intygen för hjärta och njurar (ej DNA status eller uppfödarförsäkran) ska utfärdas av veterinär och för att få valphänvisning på klubbens hemsida ska samtliga tester vara korrekt utfärdade.

Utöver klubbens inofficiella hälsoprogram finns det några andra tester som inte ingår i det inofficiella hälsoprogrammet men som ändå kan vara lämpligt att göra beroende på problematik i linjerna och uppfödarnas egna önskemål, dessa är: patella, ögonlysning och BAER-test (hörseltest). Vi vill även poängtera att det kan finnas andra tester som är relevanta. Två nya DNA-test, för LAD (Lethal Acrodermatitis) och LP (Laryngal Paralysis) har sett dagens ljus det senaste året. Båda sjukdomarna är mycket ovanliga på svenska miniatyrbullterrier. Testet är inte oss veterligen validerat av SKK. Använder man utländska hundar i avel är det viktigt att ta reda på hälsostatus i de linjerna och hälsotesta därefter. För att ha genomgått SvBtk's inofficiella hälsoprogram ska utländska hundar minst ha genomgått hjärt- och njurtestet.

I avelsdata kan man endast utläsa av SKK registrerade tester. Då inga av de av klubben rekommenderade hälsotesterna registreras av SKK saknas statistik för dessa. Klubben upplever dock

att de flesta uppfödarna utför de rekommenderade hälosttesterna. För uppfödare som står med på uppfödarlistan gäller att de skickat in sina tester till klubben.

Mål

- Att bibehålla dagens goda hälsostatus hos rasen i Sverige.

Strategier

Prioriteringar och strategier för att nå målen

- Att kontinuerligt inventera, kartlägga och utvärdera hälsotillståndet i Sverige.
- Att medverka till att utöka kunskapen inom hälsoområdet i Sverige och internationellt. Arbetet med att motverka sjukdomar som inverkar på hundens livskvalité bör prioriteras.
- Klubben har publicerat informationen om rasspecifik eklampsi på hemsidan. Ytterligare kan klubben publicera informationen i klubbtidningen och via övriga kanaler.
- Att till avel endast använda hundar som inte bedöms ha nedsatt könsdrift eller oförmåga till normal parning.

SvBtk förordar att uppfödarna i första hand fokuserar på sjukdomar som har inverkan på hundarnas livskvalitet och överlevnad, såsom hjärt-, njur- och immunproblem. Immunproblem innefattar sjukdomar som är svåra att fastställa, och som testform kan i dag endast kliniska test göras i form av hudundersökningar. SvBtk anser att djur som har något av ovanstående problem inte ska användas i avel.

SvBtk ser det som en strategi att uppmuntra allt deltagande i de svenska forskningsprojekt där raserna ingår så att forskningsresultat tillgodogörs raserna.

SvBtk uppmuntrar uppfödare och intresserade medlemmar att delta i seminarier inom och utom Sverige och dela med sig av kunskap i klubbtidning och/eller på hemsidan.

SvBtk prioriterar klubbens hälsotester. Strategin med SvBtk:s inofficiella tester är att sortera bort sjuka djur ur avel, öka kunskapen om samt fortsätta inventeringen av hälsoläget i Sverige. SvBtk önskar att så många djur som möjligt hälsotestas. Testerna är officiella och redovisas i klubbtidningen

En utökad och effektivt utnyttjad avelsbas är en strategi för att minska sjukdomsstatistiken.

För sjukdomar/problem med okänd arvs gång hänvisar vi till SKKs allmänna rekommendationer vid okänd arvs gång:

- Uteslut sjuka individer från avel.
- Om ingen säker grund finns för att föräldradjuret är anlagsbärare, och därmed ska tas ur avel, bör kombinationen inte göras om som gav sjuk avkomma.
- Iakttä försiktighet med avel på syskon till sjuk individ.

Hälsotester

I avelsdata kan man endast utläsa av SKK registrerade tester. Då inga av klubbens rekommenderade hälosttester (se ovan) registreras av SKK saknas statistik för dessa. Klubben upplever dock att de flesta uppfödarna utför de rekommenderade hälosttesterna. För uppfödare som står med på uppfödarlistan gäller att de skickat in sina tester till klubben.

SRD-noteringar

Rasen finns upptagen i Särskilda Rasspecifika Domaranvisningar (SRD) gällande inverterade hörntänder, hud och tillagt 2014 även ögonens placering och storlek. Enligt rasstandarden finns inga exteriöra diskvalificerande fel. Exakt formulering från SRD: *I rasen förekommer riskområden som: 1. Käkar och tänder: Trång underkäke med hörntänder som går upp i gomtaket. 2. Hud: Irriterad hud, tunn och glanslös päls. 3. Ögon: Alltför små ögonöppningar. Den unika huvudtypen förklarar tendensen till felaktigt bett. Särskild uppmärksamhet ska framför allt ägnas åt att huvudets korrekta typ är kombinerad med en kraftig underkäke.*

Kommentar

Bett - Inverterade hörntänder innefattas i de anatomiska defekter som väsentligt påverkar hundens hälsa och innebär enligt gällande reglemente disqualified med rapportering. Detta finns reglerat i

"SKKs Allmänna regler för utställning, prov tävling och beskrivning", punkt 6. Då dessa regler omfattar samtliga raser verkar därför SvBtk för att denna punkt stryks ur SRD.

Hud - Hud vill vi ha kvar på SRD-listan då senaste statistiken från Agria visar att den tredje vanligaste orsak till veterinärbesök för bullterrier är hudproblem. Bullteriern har dubbelt så stor risk som hundar i stort att drabbas av hudproblem. Dock har hudproblem gått från nr. 1 till nr 3 på 15 år och vår upplevelse är att de allvarigare hudproblemen med till exempel demodex inte alls är lika vanliga som tidigare. Vi vill därmed ha kvar denna SRD-punkt.

Ögon - SvBtk upplever inte att rasen har några problem med ögonens storlek eller placering, detta baserar vi på SRD- dokumentationen, exteriörbeskrivningar, utställningskritiker och Agriastatistik. SvBtk kommer därför att verka för att denna SRD-punkt stryks framöver.

MENTALITET

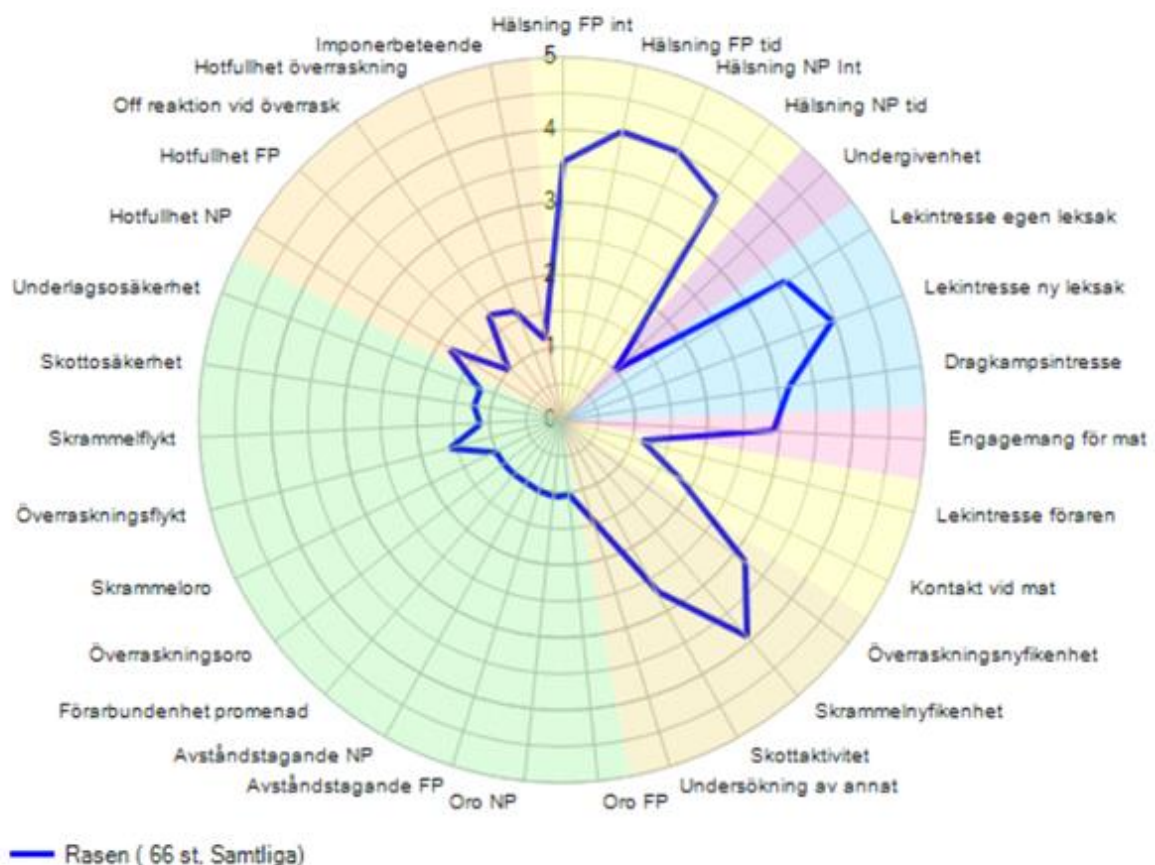
Nulägesbeskrivning

MH: I Avelsdata framgår att 230 st bullterrier har MH-beskrivits från 2000 till och med 2022. Under de senaste åren dock bara enstaka hundar då SvBtk istället förordat att BPH används.

BPH: Sammanlagt har fram till och med 2022 enligt avelsdata 66 hundar* genomfört BPH, 33 hanar och 33 tikar. Det är dock först från 2012 som fler än enstaka starter per år gjorts. Under de senaste 10 åren, 2012-2022, har 12 %, 64 stycken av de 540 födda hundarna genomfört BPH, 33 hanar och 31 tikar. Ingen har avbrutit, en har ägaren avstått skott och en har haft fördjupad genomgång.

*Denna siffra enligt avelsdata. Om man däremot kontrollerar via hunddata och räknar varje BPH tillfälle och antal individer för rasen blir siffran betydligt högre, hela 90 individer vilket gör att ovanstående siffror misstämmer något.

Klubben har sponsrat en del av anmälningsavgiften under 2022. Detta har nyttjats av åtta ekipage. Klubben fortsätter detta arbete under kommande år för att få en så stor databas som möjligt vid bedömning av bullteriernas mentalitet och personlighet.

I rasstandarden står följande: "Muskulös, okuvad gladiator, full av stolthet, självsäkerhet och kontaktsökande", vilket ovanstående spindeldiagram för bullterrier klart visar att vi har idag. Diagrammet visar en social, orädd, lekfull och nyfiken hund, som inte är aggressiv. Det finns endast ett par BPH diplomerade uppfödare av bullterrier. Procentuellt så testas flertalet av deras registrerade valpar.

Mål

- Att bibehålla rasens stabila och godmodiga mentalitet.
- Att öka kunskapen om hundars mentalitet hos uppfödare och medlemmar.
- Att 12% av antalet registrerade bullterrier över en femårsperiod ka ha genomfört BPH.

Strategier

- Rasklubben ska, via sina kanaler hemsida, Facebook och klubbtidning, informera uppfödare och hundägare om BPH och klubbar som anordnar BPH alternativt anordna BPH själv.

EXTERIÖR

De förtjänster som ofta framhålls vid exteriörbedömning är:

- Bra helhetsintryck
- Bra uttryck
- Bra rörelser
- Bra vinklar
- Rastypiskt temperament

De brister som ofta framkommer är:

- Tunn benstomme
- Bettfel (snedställda canintänder/underbett)
- Stora och runda ögon
- Stora öron och/eller öron som sitter brett i sär
- Inte tillräckligt utfyllt huvud
- Trånga rörelser

Mål

- Att öka uppfödarnas kunskap inom det exteriöra området och upplysa valpägare och uppfödare om det stora arbetet och ansvaret det innebär att förvalta en ras

Strategier

- Fortsätta bjuda in rasspecialister/uppfödare på vår årliga Open Show
- Informera om och delta i SKKs utbildningar inom anatomi & genetik
- Utbilda uppfödare inom anatomi och genetik samt informera om rasens nulägesstatus via uppfödarmöten.
- Uppmana medlemmar att delta på utställningar och exteriörbeskrivningar
- Verka för att stryka SRD-punkterna kring bett och ögon

Ett uppfödarmöte har hållits under 2022 i form av ett webinar med Norma J Smith, Kennel Magor, USA om bullterrierns rörelser och konformation.

Sammanfattningsvis kan resultaten av exteriörbeskrivningar, SRD, BPH och hälsundersökningar summeras med att dessa pekar på att uppfödarna i första hand bör rikta sin uppmärksamhet på hälsan hos avelsdjuren då de exteriöra bristerna inte är ett problem. Statistiken från Agria de senaste åren visar glädjande nog att bullterrierns hälsotillstånd har blivit bättre det senaste decenniet vilket tyder på att uppfödarna tar hälsofrågorna på allvar.

2023-01-18

Sofia Brännström, sammankallande i SvBtks Avelskommitté
Pia Nilsson, SvBtks Avelskommitté